

REVISIONSKONTORET SAMMANFATTNING AV FÖRSTUDIEN OM FÖRDELNING AV TILLGÄNGLIGHETS- OCH INNOVATIONSMEDEL

UPPDRAG OCH SYFTE

Revisorerna har genomfört en förstudie om fördelningen av tillgänglighets- och innovationsstöd. Syftet har varit att kartlägga hälso- och sjukvårdsnämndens (HSN) hantering och fördelning av tillgänglighets- och innovationsmedel och att belysa eventuella revisionsrisker inom området samt att ge revisorerna en sakkunnig bedömning om det finns behov av en fördjupad granskning.

RESULTAT AV FÖRSTUDIEN

Regionfullmäktiges beslut om att under åren 2020 till 2022 ställa särskilda tillgänglighets- och innovationsmedel till HSN:s förfogande kopplades till målsättningar om att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården.

Stöd för tillgänglighetsfrämjande innovationer (innovationsstöd) har varit tillgängligt under verksamhetsåren 2020, 2021 och 2022. Totalt under tre år har HSN genom beslut i regionfullmäktige tillförts 360,8 miljoner kronor, varav 55,3 miljoner avsett "Innovations- och normaliseringsarbete" under 2022. Av dessa medel har under tre år fördelats totalt cirka 154 miljoner kronor i innovationsstöd, vilket inkluderar 40,5 miljoner som avser slutförande av fleråriga projekt under 2023.

De särskilda kösatsningarna i budgeten omfattade 534 miljoner kronor under 2021 och 700 miljoner under 2022. Av dessa medel utbetalades 179 miljoner kronor under 2021. Enligt preliminära siffror utbetalades 170 miljoner kronor under 2022.

Satsningarna har resulterat i färre tillgänglighetsfrämjande initiativ än förväntat och två tredjedelar av de anslagna medlen har således förblivit outnyttjade.

Slutsatsen är att de uppsatta ambitionerna har uppnåtts endast i begränsad omfattning. Resultatet är dock att bland annat ett femtiotal innovativa projekt har kunnat igångsättas. Under 2021 kunde cirka 3 500 operationer genomföras vid Region Skånes sjukhus med stöd av medlen för kösatsning. År 2022 var siffran 4 800. Därutöver har vård, i en inte redovisad omfattning, köpts från privata vårdgivare.

Covid-19 pandemin har varit den faktor som tydligast hindrat de tänkta kapacitetsförstärkningarna. Planerade projekt har dock inte kunnat realiseras eller kraftigt fått reduceras när personalen har behövts i vården av covidpatienter. Även efter pandemin har bristen på personal varit ett hinder för att nå de uppsatta målen.

I förstudien har det framkommit att intervjuade verksamhetsföreträdare ser positivt på att sjukhusen och dess personal fått ange vilken extra kapacitet de kan tillskapa med hjälp av extra finansiering. Antalet initiativ sinade dock så småningom numerärt och hade svårt att upprätthålla samma kvalitet.

I förstudien görs bedömningen att det finns anledning att ifrågasätta om styrningen av de extra medel för tillgänglighet som regionfullmäktige har beslutat om har varit ändamålsenlig. Det har bland annat saknats en tydlig uppföljning och utvärdering om valda strategier och hanteringsformer har befrämjat den målsättning som har uttryckts i Region Skånes verksamhetsplan och budget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden borde redan tidigt i processen ha säkerställt en revidering av de arbetssätt som tillämpades. Bland annat borde ett tydligare patientperspektiv ha prövats. En iakttagelse är vidare att det saknas en tydlig och transparent återredovisning av hur medlen hanterats.

De tillgänglighetssatsningar som varit föremål för förstudien har upphört från och med innevarande år. Av denna anledning är bedömningen att det inte finns behov av en fördjupad granskning framöver.